

ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS TEJGAZDASÁGI LAPOK

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala vesz fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-utca 15. sz.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési penzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.

Előfizetési ár a „Gazdasági Lapok” nélkül:

Egész évre... 13.— kor.
Fél „... 6.50 „

TELEFON: József 40—66.

Az e lapokban foglalt minden cikkért az utánnomás joga fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TARTALOM.

	Lap
A kisbéri m. kir. állami ménesebirtok és a vele kapcsolatos m. kir. tejműkasképző iskola mesterséges borjunevelése. — Hirschfeld József	165
Könyvismertetés	166
Kérdések és feleletek	
Kérdések: Állóvízi haltenyésztés létesítése. — Mézelvétel szalmakásból	
Feleletek: Mézelvétel szalmakásból.	166
Hírek	166



Védőoltóanyagok

lépfene, sertésorbáncz, serozegő üszök, gümökör stb. ellen.

RAPID SERUMOK

lépfene, sertésorbáncz, serozegő üszök, sertésvész, vérhas, fertőző tüdőlob, baromfi kolera, mirigykór stb. ellen.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT ÁLLÓ

LABORATORIUM

VÉDŐOLTÓANYAGOK TERMELESÉRE

○○○ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ○○○

BUDAPEST, IX., LÖNYAY-UTCZA 18/b.

Sürgőnycim: Vaccin Budapest.

Interurban } reggel 7-től este 6-ig: József 20—14.
telefon } este és éjjel: József 22—58.

Serumos kombinált oltóanyagok fertőzött állományok és gyógyító oltóanyagok betegállatok kezelésére.

Kivánatra speciális tájoltóanyagok készíttetnek.

A kisbéri m. kir. állami ménesebirtok és a vele kapcsolatos m. kir. tejműkasképző iskola mesterséges borjunevelése.

Irta: Hirschfeld József.

A kisbéri m. kir. állami ménesebirtok igazgatósága meggyőződve a mesterséges borjunevelés igen sok és jelentékeny előnyéről, Vasdinnye pusztáján az ottani tejműkasképző iskolával kapcsolatban központi mesterséges borjunevelőt létesített. E borjunevelő a tejműkasképző iskola tejtermék gyáranak szomszédságában a legmodernebbül, a célnak legmegfelelőbben, a higiénia minden követelményének szem előtt tartása mellett épült.

Ezen borjunevelő igen tetszetős külsejű épülete belülről négy fő részre osztott. A főbejárat egy előtérbe vezet, hol a borjúk részére a mesterséges szoptató, illetve itató készülékek vannak elhelyezve. Ide jönnek ki a borjúk ötösével szopni, illetve inni. Ezen helyiség jobb oldalán öt itató edény elhelyezésére öt kis cella van építve, előtte pedig egy végigfutó deszka akadályozza meg a borjúkat abban, hogy a kis cellákba beléphessenek s ezáltal az oda helyezett itatókat feldöntsék s a tejet belőle kiöntve, elpocsékolják.

Ezen helyiség baloldalán van elhelyezve a borjúk sulyának megállapítására szolgáló mérleg, emulzionáló gép, polcok az itató edények részére stb. Végre ugyanezen helyiség falán függnek azon nyilvántartási táblák, melyek a borjúk származásáról, koráról, sulyáról, hetenkinti sulygyarapodásáról és a fogyasztott tejmenyiségről tájékoztatják az érdeklődőt.

Ezen előtér mögött van ezen helyiség másik része, mely két kisebb szobából áll. Az egyik takarmánykamrául szolgál, a másikban pedig a tejet szokták pasztörözni, hűteni, az edényeket mosogatni és eltartani.

A takarmánykamrában a zabdarán, sön stb. kívül a borjúk részére a tejműkasképző iskola tejtermékgyárában előállított s onnan naponta ide hozott pasztörözött fölözött tej eltartására is van hely. E célra két fűtőgáztartály szolgál, melyek cementkádakba vannak behelyezve abból a célból, hogy utóbbiba hideg vizet, nyáron jeget téve, a pasztörözött fölözött tejet kellő alacsony hőmérsékleten tartva, megromlástól megóvhassuk. A tartályokból a fölözött tejet, cementkádából pedig a vizet e célra szolgáló csapnak segítségével eresztjük le.

Ezen helyiségekből, melyek az egész borjunevelő közepén vannak elhelyezve, jobbra van az idősebb borjúk részére egy nagyobb, balra pedig a fiatalabb részére két kisebb helyiség. Ez utóbbiak közül a belső az egész fiatal borjúk elhelyezésére épült s hosszában három sorban futó, minden egyes borjú külön-külön való lekötésére szolgáló boxokból áll. Ezeknek hossza 120 cm., szélessége 80 cm., magasságuk pedig 75 cm. E boxok választó falai tolókaszerűen kímélhető, olajfestékkel bemázolt s ezáltal jól mosható deszkából áll. Ide kötjük be legelőször a behozott borjúkat s itt vannak 3 hetes korukig.

Innen ezen helyiség mellett levő nagyobb istállóba kerülnek a borjúk, melyet a közepén futó járda után két részre oszt. Ebben már szabadon mozognak a borjúk s cementjászlabából finomszálu szénát is kapnak. Itt is három hetet töltenek el s 6 hetes korukban aztán lassu átmenettel a fölözött tej ivására mennek át, amikor is az egész istálló másik, jobb oldalán levő nagyobb borjúk részére épült s az egész borjunevelő legnagyobb helyiségébe kerülnek. Ezen istálló teljes hosszában cementjászol fut végig, mely a viz, széna és zabdara befogadására három részre van felosztva.

Ezen istálló mellett teljesen elkülönítve, még egy beteg-állat istálló is van, hol ugyanolyan boxokban vannak elhelyezve és elkülönítve a beteg borjúk, mint amelyeket fentebb már leírtam s melyekben a legfiatalabb borjúk megkezdik mesterséges táplálkozásukat.

Minden istálló cementpadozattal bir, fala is 1.5 méter magasságig cementburkolattal van építve, ablakok, ajtók vasból készültek s így minden el van követte, hogy jól tisztán tartható legyen, szükség esetén pedig tökéletesen leheszen fertőtleníteni.

A borjunevelő előtt két borjúkifutó is van, hova a borjuistállókból külön e célra épített, tolókaszerűen felemelhető ajtókon át juthatnak borjúk. Télen pedig a hidegebb idők beálltával a borjunevelő minden helyisége kívülről még

fűthető is s ezáltal mindig kellő hőmérsékleten tartható.

A borjúk felnevelése pedig a következőképpen történik. A ménesebirtok egyes kerületeiből a borjúkat, mikor azok anyjuk főcstejét kiszopták, 8—10 napos korukban kerülnek a központi mesterséges borjunevelőbe. Mivel a borjúknak okvetlen szükségük van, részint magas fehérjetartalmánál fogva, mely jó átmenetül szolgál a tejjel való táplálkozásra, részint hasajtó hatásánál fogva, hogy a borjú bélszurka eltávolodjék, a borjúk a főcstej tartamáig anyjukat szopják.

A borjúk a borjunevelőbe érkeztekor tanácsaltanak s testsulyuk egynyolcad részében állapittatik meg az adandó tejmenyiség. Ezután következetesen minden hét végén, szombaton rendszeren mázsálva lesznek a borjúk s az akkor talált sulymenyiség egynyolcad része adja azon tejmenyiséget, melyet a következő hét folyamán a borjúk kapni fognak.

Ilyen arányban kapják a tejet aztán a borjúk, míg ezen mennyiség üszőborjúknál 8, bika-borjúknál a 10 litert el nem éri. Ugyanis az azon tejmenyiség, melyet a borjú tapasztalat szerint legjobban kihasznál. Ha ezen tejmenyiséget a borjúk elérték, akkor azt állandóan kapják sulygyarapodásokra való tekintet nélkül hét hetes korukig.

Ezen időpontban kezdjük ugyanis lassu átmenettel a borjúkkal a fölözött tej itatását, melynek mennyiségét üszőborjúknál 10, bikaborjúknál 12 literig is felemelünk.

A borjúk az igényelt tejmenyiséget 6 hetes korukig naponta három részletben, reggel, délben és este, azontul pedig fokozatosan kétszer, reggel és este, de mindig ugyanazon időpontban pontosan kapják.

A teljes tejet, mit az össztejből fejés után kap a borjunevelő, az itten elhelyezett egyszerű pasztörizáló segítségével minden egyes alkalommal pasztörizáltatik, majd tőgyemelegre lehűtve kapják a borjúk. A fölözött tej pedig a tejműkasképző iskola tejtermék gyárában lesz pasztörizálva s jég közt tartatik el — mint már fentebb leírtam — a borjunevelő takarmánykamrájában itatásig, amikor is tőgyemelegre fölmelegítve kapják a borjúk.

A borjúknak három hetes korukban kezdünk finomszálu szénát adni, öt hetes korukban pedig abrakul zabdarát is.

Borjaink, melyeket a mesterséges borjunevelőbe hoznak, átlag 50 kg. sulyuak s naponta 1.05 kg. sulygyarapodást érnek el. Ezen gyarapodásra pedig felhasználnak átlag 3.25 liter teljes és 7 liter fölözött tejet.

Megtakarításnak pedig ezen fölözött tejjel való mesterséges borjunevelési eljárásunk mellett borjaink, a mostani tejárakat véve számításunk alapjául, 163.20 K.

Nem mulaszthatom el, hogy meg ne említsem, hogy ezen borjunevelő létesítése s a mesterséges borjunevelés itten való bevezetése Lidlovics Lajos sárvári tejgazdasági szakiskola igen buzgó és tevékeny igazgatójának az érdeme, ki annak idején tejműkasképző iskolánk vezetője volt s annak szervezése, kibővítése, fejlesztése körül hervadhatatlan érdemeket szerzett.

Sertéseket vásárolok:

Feljavított sertést, süldő sertéseket, továbbtartás és hizlalás céljaitól. Kész hizott sertést, választási malacokat és annál idősebb malacokat.

Kérem az uradalmakat, sziveskedjenek közölni eladásra levo állományaikat.

Legmagasabb áron fizetem és vásárolok azokat.

Pfeiffer Lajos Ferenc

(törvényszéki- g bejegyzeti)

sertés-, zsir-, szalonna nagykereskedő és sertésnagyvágó.

BUDAPEST, VII. kerület, Alsóerdősor-utca 12. l. em. 14. sz.

Sürgőnycim: Malacos Budapest.

Telefon: József 15—49.

Ügynököket megfelelően honorálok. Kérek ajánlatokat.

A „HANGYA“

a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete bármely községbe költségmentesen küldi ki megbízottját, a hol fogyasztási és értékesítő szövetkezetet akarnak szervezni. Mielőtt a mozgalmat megindítanák, forduljanak a kezdeményezők utbaigazításért a

„Hangya“ igazgatóságához: Budapest, IX., Közraktár-utca 34. sz.

1915. év végén a kötelékéhez tartozó szövetkezeteknek 228.403 tagja volt. A szövetkezetek tartalék-alapja 6.665.206 korona volt. Az évi tiszta nyereség 568.960 korona, az összes áruforgalom pedig 77.069.069 korona volt. A „HANGYA“ boltok száma ez idő szerint 1400. Földmivelő népünk erkölcsei emelkedésének és vagyoni gyarapodásának legbiztosabb eszköze a gazdasági szervezkedés s a termelés fejlesztése. Az értékesítés kedvezőbbé tétele, a háztartási és gazdasági szükségletek jutányosabb beszerzése csak fogyasztási és értékesítő szövetkezetek útján érhető el.

KÖNYVISMERTETÉS.

A madarak és fák napjáról szóló iskolai jelentések VII. évkönyve, az Országos Állatvédő Egyesület kiadásában és Fodor Árpád tanár, egyesületi főtitkár szerkesztésében megjelent.

A 7 1/2 ives könyv 7776 iskola jelentéséről és 105 hatósági körlevélről számol be. Az évkönyv hálásan közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerő iratát és az e tárgyban kiadott körlevelek legszebb részleteit. A statisztikai táblázatok általános és egyenletes haladást mutatnak. Kirándulás 3731, közönség 2200, fogadalomtétel 1911, faültetés 1506 helyen volt. 478 csoportban 1100 iskola ünnepelt együtt. Külön fejezet számol be 50 középiskola természetvédelmi törekvéseiről. A zárzó örömmel üdvözli Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert és Tóth János államtitkárt és bucsut mond Mátyás Izidor volt állatvédő egyesületi elnöknek, kik a madarak és fák napjának 1906-ban és az Orsz. Ifj. Madárvédő Ligának 1908-ban létrehozói voltak.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Allóvizi haltenyésztés létesítése.

25 k. hold vizenyős rétet alagesövezés útján óhajtok kulturállapotba hozni, mit következőképp vélek megoldani. A terület legmélyebb pontján egy k. hold földet néhány méter mélységben kiemelnek, mit távolabb eső földek feltöltésére és téglakészítésre használnék. Ez képezi a gyűjtő medencét, amibe a gyűjtőcsövek torkolnának s ezt haltenyésztésre szeretném

használni. Lehetséges-e ez? Mellesleg megjegyzem, hogy a birtoktól 6 km.-nyire van a Béga csatorna, esős esztendőben a határnak több mint fele víz alatt van, a község azonban nem csapoltatja le a vizet. Hogy a víztől szabaduljak, kénytelen vagyok e módot választani. A talaj fekete agyag és kissé szikes (szelid szik). Lehet-e egyáltalán halat tenyészteni és milyet? Természetes, avagy a mesterséges etetési mód használjam-e? Kettő közül melyik célravezetőbb és gazdaságosabb? A természetes etetési mód keresztülviteléhez mintanövények tenyésztése szükséges, továbbá a medence táplálása céljából nem kell-e?

Kérdés. Mézelvétel szalmakasból.

Hogyan vehetem el a szalmakasból a mézet, hogy a méhek életben maradjanak? Mennyit hagyjak télire?

S. E.

Felelet. Mézelvétel szalmakasból című kérdésre.

Szalmakasból a mézelvétel nem a legkönnyebb s nem is a legkívánatosabb mesterség. No mert hát azt csakis a lépek kivágásával lehet megcselekedni, amit természetesen nem tünnek »csak úgy szó nélkül« a méhek. Az ilyen munkánál folyik a méz, ebbe azután belekeverődnek a méhek, csaknem rendes folytatása a rablás. A méhszurás is hull bőven, az is természetes. Mivel pedig a lépek ilyen módon megsemmisülnek, a mézelvétel s a méztermelés ilyen módját egyáltalában nem tudom ajánlani. De különben is a rendes műértő szalmakasok irtartalma csak akkora, hogy abban csak annyi készlet fér el, amennyi a méhek átteleléséhez s tavaszi fejlődéséhez szükséges. Aki kasos méhészetből mézet kíván szüretelni, annak azt ajánlom, hogy a kasok alá keretes ládikát tegyen jó nagy kere-

tekkel. A kijárót természetesen a kason kell meghagyni.

Hogy mennyi mézre van egy méhcsaládnak télen szüksége, ezt bajos megmondani. Ez a család nagyságától, a téli időjárástól s a kora tavaszi hordási viszonyoktól függ. A mérleges kaptár adatai szerint különben a fogyasztás október 1-től május 1-ig 10--15 kg. között szokott váltakozni.

Balogh Bálint.



HIREK.

Személyi hírek. A király Bottlik István földmivelésügyi miniszteriumi államtitkárnak és törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot díjmentesen adományozta: Ruisz Antal és Koszits Pál jószágigazgatói címmel felruházott m. kir. jószágfelügyelőket a VI. fizetési osztályba m. kir. jószágigazgatókká kinevezte; a háborúban teljesített kitünő szolgálataiknak elismerésül Brogyáni és kvassói Kvassay Jenő miniszteri tanácsosnak a Ferenc József-rend hadidisztményes középkeresztjét a csillaggal, — Józsa László miniszteri tanácsosnak a Ferenc József-rend hadidisztményes középkeresztjét, — Udránszky József miniszteri osztálytanácsosnak a Ferenc József-rend hadidisztményes lovagkeresztjét, — Raggambij Fluck Dezső és Aknaszlatinai György Lajos műszaki tanácsosoknak, valamint Dragodán Pál tőmérnöknek a Ferenc József-rend hadidisztményes lovagkeresztjét a legkegyelmesebben adományozta, továbbá a vizügyi műszaki tisztii személyzet létszámában Tellyesniczky János és Pósa Károly miniszteri osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott műszaki tanácsosokat, valamint Kátóna Béla műszaki tanácsost miniszteri osztálytanácsosokká kinevezte és Kolossváry Ödön,

Budapest, V. Vízvárad utca 15.
Telefon: 136-09

Vadasy Sándor

Építési és
betonepítési
vállalkozó

Ajánlom:

I. Betonszobrászatok szabadbetonöntésből
istálló-betonburkolatok, cementfalburkolatok
lakarmányfüllesztők, vasbeton-jégvermek
frágyatelepek, csatornázások

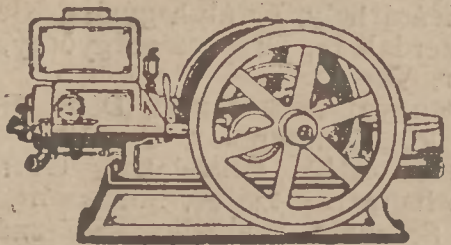
II. Gabona és lakarmány-silók, magtárak,
III. vasbeton víztornyok készítését.

Referenciával, költéséggel, tervek kivételére díjmentesen szolgálom.

Ajánlom:

IV. Gazdasági épületek és pedig:
Istállók, magtárak, malmok, turbina-
telepek, keményítő; valamint,
Mezőgazdasági szeszyárak
és finomítók építkezését.

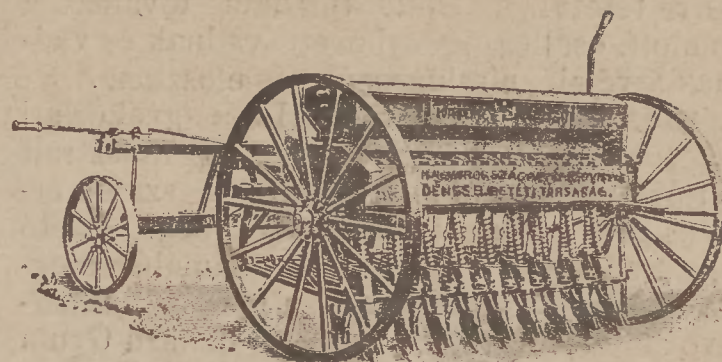
Ékek, boronák, szecska- és répavágók, kukoriczamorzsolók, vetőgépek



valamint az őszi gazdasági munkák elvégzéséhez szükséges összes gépek és műszaki cikkek, továbbá **motorok, darálómalmok motoros fűrészek** stb. raktárról azonnal szállíthatók, napi árak mellett.

Dénes B. Betéti Társaság-nál, Budapest, Vilmos császár-ut 61 g.

Árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálunk.



valamint Hajós Sámuel miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet és jelleget, Nagy Ignác, Bogdánfy Ödön és Létay Lajos műszaki tanácsosoknak pedig a miniszteri osztálytanácsosi címet és jelleget Rozsnyay Károly, Igaz Lajos, Schmid Ödön, Pártos Samu és Bartus Adolf műszaki tanácsosokat miniszteri osztálytanácsosokká kinevezte. Hajagos Imre, Fluck Dezső, Dimsits Lázár és Hegedeős Miklós műszaki tanácsosoknak a miniszteri osztálytanácsosi címet, Farkas Lajos és Gilloén Sándor főmérnököknek pedig a műszaki tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az 1900. évi XVII. t.-c. 28. §-ával szervezett Országos Allategészségügyi Tanács hivatalból való tagjává, a vezetése alatt álló minisztérium állattenyésztési főosztálya képviselőjében Ipolyi-Keller Gyula miniszteri tanácsosi címmel felruházott gazdasági akadémiai igazgatót kinevezte, a m. kir. gazdasági felügyelőségek személyzetének létszámában Bagári Kálmán, Tolnay Pál, Beke Imre, Békessy Jenő és Meiszner Ernő m. kir. gazdasági felügyelőket a VII. fizetési osztályba, Lakner László, Mesterovits Iván, Csánády Aurél, Kolozsváry János, Kauzsay Tibor, Hendl Lénard, Heincz Iván és Putnok József m. kir. gazdasági felügyelőket a VIII. fizetési osztályba, Tichy Gyula, Miskolczy István, Lukács Iván, Zboray Bertalan, Szilassy István, Holló György, Lendvay Béla, Puly Iván, Perlaky Elemér, Batku Gyula és Buchwein Béla m. kir. gazdasági segédfelügyelőket a IX. fizetési osztályba sorolt m. kir. gazdasági felügyelőkké kinevezte; továbbá a központi szőlészeti kísérleti állomás és ampelógiai intézet tisztii személyzetének létszámában: Dicity Dezső adjunktust a VIII. fizetési osztályba osztályvezetővé; dr. Sántha László assistenst a IX. fizetési osztályba adjunktussá; dr. Andrasovszky József ideiglenes minőségű fizetéstelen assistenst a X. fizetési osztályba assistenssé, dr. Szatala Ödön szaknapidíjast ideiglenes minőségű fizetéstelen assistenssé kinevezte, dr. Szalacz László ideiglenes minőségű fizetéstelen asszistenst jelen állásában véglegesítette, végül a kertészeti tisztviselők létszámában L'Huillier István és Kámenzky József állami főkertészeket jelenlegi minőségükben a VIII. fizetési osztályba, Kuthy Béla miniszteri biztosi tollnokot jelen minőségében a IX. fizetési osztályba; Németh Dénes, Velich Sándor, Haragos István, Rabcsák János, Traxler Károly és Gergely István állami kertészeket a IX. fizetési osztályba állami főkertészekké, Dortsák László és Hegedüs Tibor tanársegédeket jelen minőségükben a X. fizetési osztályba, továbbá Mészáros Elek, Kovács Zoltán, Magyar Endre, Birkás Gáspár, Szundy Jenő, Szilávik Endre, Liposcak Jaroslav, Ferenczi Endre, Farnady Ignác, Machács Mátyás és Kolecsányi Kálmán állami kertészeket a X. fizetési osztályba és Lindmeyer Antal, Halmi Gyula, dr. Naucha Rezső és dr. Unger Emil m. kir. assistenseket jelenlegi tisztii minőségükben a IX. fizetési osztályba kinevezte.

Katonai előléptetés. Dr. Kukuljevic József népf. állatorvosnak, lapunk ismert munkatársa, ki 30 havi keserves és szenvedésteljes hadifogságból mint csererokkant került haza, fogságba jutásának igazolása után 1914 november 1-ei ranggal visszamenőleg katonai állatorvossá nevezték ki. Jelenleg Székesfehérvárott a cs. és kir. 10. husz.-ben teljesít szolgálatot.

A marharequirálás előkészítése. A kormány legutóbbi bécsi tárgyalása nyomán megirtuk, hogy a hadvezetőség óhajására a magyar kormány legközelebb foglalkozni fog a magyarországi marharequirálás előkészítésével. Hogy Horvátországra vonatkozóan is életbe lép-e az új rend, arra nézve még folyik a tárgyalás, mert a báni kormány a horvát kiscgazdák érdekében a mai s abadvásárlást helyesebbnek és kiméletesebbnek tartja. Az még nálunk is nyílt kérdés ez idő szerint, hogy a falvak kisebb állattartóinál az önkéntes följajlás és a kényszerelvétel határát hol vonják meg. Erre nézve alkalmasint a főszolgabírók fognak javaslatot tenni vidékenként a főispánok útján.

Kérdés már most, hogy mikor ennyi a kényes és súlyos probléma, amelynek fölmerülése várható, helyes-e, ha valóban szakítanak a régi bevált renddel, amely ellen eddig egyetlen sérelmi panasz sem merült föl a gazdaközönség részéről. Hir szerint a Gazdaszövetség, a magyar kiscgazdák érdekképviselője nem tartja helyesnek a marhák kényszerelvételét, ugyanakkor, amidőn ez az ultima-ráció a mai helyzet föntartásával a hadi- és egyéb érdek sérelme nélkül elkerülhető. Egyes körök azonban mégis arra akarják rábírni a földmivelésügyi minisztériumot (amire különben már az előző kormány alatt is történt kísérlet), hogy egyfelől a hadsereg és a polgári szükséglet ellátását egységesítsék, másfelől, hogy a hadsereg vágómarha-beszerzését beolvasszák a Takarmányforgalmi Részvénytársaságba. Talán nem kell rámutatni, hogy a husellátást, mint másodrendű kérdést, be lehet-e illeszteni a Takarmányközpontba? Csupán arra szoritkoznak, hogy Mezőssy Béla földmivelésügyi miniszter figyelmét, akinél jobb szándéku barátja aligha van a magyar gazdaérdekeknek, föl hívjuk a kényszerelvétel hátrányára a szabad forgalom rendszerével szemben. Mert hogy az új marhavásárlás automatikusan fog a requiráláshoz elvezetni, az kétségtelen, bár a takarmányhiány a kínálatot az ideai télen növelni fogja. Nem szabad tehát ezzel a kérdéshez jelszavak, vagy politikai cél kedvéért hozzányulni. Aggodalmunk csak növekedik, amikor azt is halljuk, hogy az osztrák kormány az Ausztria terhére megállapított marhakontingens egyrészét, vagyis a hadsereg husellátásának aránytalan részét át akarja háritani a magyar állattállományra. Nem tudjuk, döntött-e már a magyar kormány ebben a kérdésben, de reméljük, hogy a földmivelésügyi miniszter rá fog mutatni a minisztertanácsra, hogy ebben a kérdésben a kormány merkantilista csoportja nem kedvezhet Ausztriának s hogy mekkora sérelmével járna a magyar állattenyésztés érdekei-

nek, ha a kontingens növelése is hozzászoritana bennünket a requizicióhoz. Az ilyen lépés nem lehetne sem népszerű, sem igazságos a magyar gazdákkal szemben. (B. H.)

A Haditermény r.-t. huselladása. A Haditermény r.-t. a legközelebbi napokban megkezdi a marhahus forgalombahozatalát, amely akció lebonyolítása a nyílt eladási üzletekkel bíró husiparosok útján fog megtörténni. Az ipartestületnél eddig bejelentett 40 cégen kívül a husiparosok közvetlen jelentkezéseit is figyelembe veszi a Haditermény és felhívja az érdekelteket, akik a hus eladásával foglalkozni óhajtanak, hogy a Haditermény r.-t. állat- és husosztályánál (Béla-utca 6.) legkésőbb október 20-ig írásbeli uton jelentkezzenek.

A Mészárosok és hentesek lapja most ülte meg fennállásának 25 éves jubileumát, mely alkalommal díszes és terjedelmes külön számot adott ki. Mi is szívből üdvözljük ez alkalommal a kitünően szerkesztett szaklapot s annak szerkesztőit, Komáromi Sándort és Rona Lajost s sok szerencsét kívánunk jövőbeni működésükhöz.

Erdélyi Mezőgazdasági és Ipari R.-T. címen Kolozsváron a héten egy társaság alakult azzal a céllal, hogy Kolozsvár város közelében nagyobb birtokokat szerez meg hosszabb bérletre, vagy örök áron és ezeket a birtokokat a többtermelés érdekében a legintenzívebben fogja kezelni. A társaság célja főként Kolozsvár várost ellátni zsirral. Egy ipari sertéshizláló felállításával kapcsolatban egy füstölő telep, szalámigyár létesítése, modern tejgazdaság felállítása, a tejnek feldolgozása stb., stb. Az alakulást, mely javarészen gazdák tömörüléséből áll, örömmel üdvözljük abban a reményben, hogy a társaság — mely a szükséges tőkével rendelkezik — meg fogja jelölni az utat, amelyen az erdélyi gazdáknak a jövőben haladni kell, vagyis a mezőgazdasági terményeket feldolgozott állapotban fogja forgalomba hozni. A társaság igazgatóságába Lészai Ferenc elnökölte alatt beavasztották Bocsányi László, Bocsányi Tódor, gr. Lázár István, László László és László Gyula, Szappanos Agoston, dr. Haller Gusztáv, Turcsa Imre, Temesvári Gerő, Tüzes Jenő, Urmánczi János, Korbuly Domokos, dr. Boér Elek, Reiter József, Bárány Márton. A felügyelő-bizottságba beavasztották Bocsányi András, Szappanos Miklós, Viski László, Papp János. A társaság eddig kibérelte a báró Jósika-féle szamosfalvi uradalmat és mint értesülünk, a báró Jósika-család mezőcsáni birtokának bérbevétele ügyében folynak a tárgyalások.

Vadforgalmi iroda. A hivatalos lap minapi száma közli a közlelmezési miniszter új rendeletét a Vadforgalmi iroda szervezéséről és a Vadszükséglet biztosításáról. Az iroda ügyrendjét a közlelmezési miniszter jóváhagyás után az iroda maga állapítja meg. Ügyvezető igazgatóját a közlelmezési miniszter nevezi ki. Külföldre szállítási igazolványt az iroda csak akkor állíthat ki, ha a fél ugyanolyan mennyiségű és minőségű leölt vadat ad át a hivatal rendelkezésére, mint amennyinek szállítására szállítási igazolványt kér. Az ország határain belül a Vadforgalmi iroda és helyi megbízottai adhatnak szállítási igazolványt egy későbbi időpontban, amely külön rendeletben fog

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI

szabadalmazott

SCHMIDT mérnökdoztor hirneves füsteső-tulhevitőjével.

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett **rendszer** úgy **teljesítő-képesség**, mint **tartósság** tekintetében **messze telülmulnak** és **lényegesen kevesebb szemet fogyasztanak.**

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 51.

Sürgönyvétel: Kemna, Budapest.
Telefon 91-21.

közírré tétetni. Az iroda feladata továbbá a felajánlott, esetleg igénybevett vadnak és vadhusnak átvétele, elraktározása és elosztása.

A mezőgazdasági Szemle a gyakorlati mezőgazdaság összes ágait tárgyaló illusztrált havi folyóirat legutóbbi szeptemberi száma értékes és gazdag tartalommal jelent meg. Vezető helyen Schandl Károly dr. múlt számában megjelent cikkének folytatásaként a porosz hitbizományok elterjedéséről értekeznek. Szilárd Gyula mezőgazdaságunk egyik legaktuálisabb és legégetőbb problémájáról, Takarmánytermesztésünk szervezéséről ír. S. J. dr.: Hasznos és káros mikroorganizmusok a tejgazdaságban. Hauser János: A takarmányok és takarmányadagosszeállítások meghatározása. Illés Lajos: Törökök mezőgazdasági oktatása Magyarországon; sz.: Okszerű eljárás a vörösbor készítésére. Ezenkívül védekezés az állatok betegsége ellen című közlemények találhatók a füzetben, melyet még változatossá tesz a Kérdés-Felelet, a Könyvismertetés és a Különtétel rovata. Előfizetési ár egész évre 16 korona. Gazdaköröknek, szövetkezeteknek, lelkészeknek, tanítóknak kedvezményes áron. Megrendelhető a Pátria útján (IX., Üllői-ut 25.)

Oravecz József vándortanító, ki különösen a sertés- és baromfi betegségek elleni védekezésben sikeres működést fejtett ki, kivált Zemplén- és Szepes megyében, legközelebb a főváros környékén szándékozik előadásokat tartani a földmívelésügyi miniszter támogatásával.

Az állati betegségek összegezése október hó 14-én.

A betegség neve	Összesen		A múlt heti állapothoz képest			
	köztség	ndvar	t	ö	b	b
Lépfene	318	349	28	29	—	—
Veszétség	345	361	—	—	—	—
Takonykór	37	47	—	—	3	3
Ragadós száj- és körmfájás	774	5833	8	112	—	—
Juhhimlő	7	26	—	—	1	2
Ivarszervi hólyagos kiütés	8	29	—	—	1	1
Rühkór	389	830	—	—	37	50
Bivalyvész	14	27	—	—	3	6
Sertésorbáncz	162	828	—	—	2	28
Sertéspestis	764	4820	—	—	12	391

Vásári tudósítások.

Országos vásárok. 1917 október 22-től október 29-ig.

Október 22. Aknasugatag, Alcsil, Alsólipnica, Avasújváros, Brassó, Dluha, Érsekújvár, Hadad, Hajduszoboszló, Hetes, Kémer, Körösfeketető, Magyarigen, Mikeszéplak, Miskolc, Náduvar, Nagyszombat, Nezsider, Pápóc, Sándorfa, Söjtör Szentgyörgyvölgy, Tardoskéd, Tokaj, Vittenc, Vörösmart, Zsarnóca.

Október 23. Bél, Dalbosfalva, Gesztely, Holics, Komját, Nagyberézna, Perlak, Sztropkó.

Október 24. Alsóverecke, Beregszász, Cellőmölk, Felsőör, Kisszeben, Merény, Nagymegyér, Nagypalád, Nemesvid, Oklánd, Ósinka, Szászcór, Váralmás, Zomba.

Október 25. Buza, Csütörtök, Jánoshida, Nagybicsce, Óradna, Pacsa, Podolin, Rajec, Sósmező, Szabadbáránd, Tapolyhanusfalva, Tét, Tordaszentlászló, Torna.

Október 26. Árkod, Diósvizlő, Erdősztgyörgy, Jakabfalva, Kézdivásárhely, Királyhegyalja, Klenóc, Korpona, Muraszerdahely, Répcesztgyörgy, Sümeg, Szamosújvár, Versec.

Október 27. Battonya, Borgóprund, Déva, Felsővizköz, Istvádi, Puj, Temesrékás, Ujvidék.

Október 28. Acsa, Cegléd, Felsődabas, Gyergyóalfalu, Igal, Jánoshalma, Mezőtur, Mindszent, Nemesztó, Pincéd, Soroksár, Szabadka, Szásznádas, Törökkanizsa, Ujkécske.

Október 29. Adánd, Alsólendva, Aranyosmarót, Bács, Bácsfeketehegy, Balassagyarmat, Batazék, Csetnek, Devceser, Dombó, Dunaföldvár, Esztergom, Gödre, Gyimesközéplak, Homoróddaróc, Isztimér, Kadarkút, Kapolcs, Kéthely, Kisvárd, Kolozsvár, Lovasberény, Magyaróvár, Mándok, Morvaszentjános, Nagysurány, Nagyszőlős, Nemetpróna, Ökörmező, Párkány, Pöstyén, Putnok, Sárvár, Somorja, Szepsi, Villány, Zalaegerszeg, Zboró.

Sovány sertésárak.

Url Rezső bizományos, VIII., Népszínház-utca 22. Eredet tudósítás 1917. október 18.

Ar elősúlyban 4% engedmény.		Vészen átment		Vészen át nem ment	
60—100 kg. fill.	600—600	100—120	600—600	60—100	580—580
120—160	600—600	120—160	600—600	100—120	580—580
160—200	600—600	160—200	600—600	120—160	580—580
60—100	580—580	100—120	580—580	160—200	580—580
100—120	580—580	120—160	580—580		
120—160	580—580				
160—200	580—580				

Irányzat élénk az árak szilárdak.

Felelős főszerkesztő, kiadótulajdonos: **MAILÁTH LASZLÓ**
Szerkesztő: **FEHÉR ZOLTÁN.**

◆◆◆◆◆
BUDAPEST
Népszínház-utca 22.
◆◆◆◆◆



Rövidített sürgönyozimom:

**SERTBIZMÁNY
BUDAPEST.**



◆◆◆◆◆
TELEFON:
József 22—41.
◆◆◆◆◆

Sertésenyésztők és sertéshizlalók ha jószágukat értékesíteni kívánják forduljanak bizalommal

URL REZSŐ sertésbizományi céghez.

Vevők állandóan előjegyezve!

SZALMAFELTÁRÓ KÉSZÜLÉKEK

Dr. F. LEHMANN göttingeni tanár eljárása szerint.

Kisüzemköltség mellett nagy teljesítmény.

≡ Rövid szállítási határidő. ≡

Felvilágosítással, ajánlattal szolgál a vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke Részvénytársaság,
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 45., I. em.